

BÖLÜM 49

KOROZİV ÖZOFAJİT MODELİ

Prof. Dr. Zafer TÜRKYILMAZ¹

Prof. Dr. Kaan SÖNMEZ²

Prof. Dr. Ramazan KARABULUT³

Dr. Öğr. Üyesi Alparslan KAPISIZ⁴

Kostik maddelerin içeriği alkali ya da asit olabilir. Günlük hayatımızda çok sık kullandığımız çamaşır suyu, yağ çözücü, kireç sökücü, lavabo açıcı, tuz ruhu, leke çıkartıcı, yumuşatıcı, yapıştırıcı gibi asit ve baz içerikli maddelere tıp dilinde “koroziv-kostik-yakıcı madde” denilmektedir. Evde kullanılan alkali ve asit ürünlerin yaygın kullanımı ve kolaylıkla ulaşılabilirliği kostik madde alımına bağlı özofajial yanıkların insidansında artışa yol açmıştır. Kaza ile kostik alım çoğunlukla 1-3 yaş arasında çocuklarda meydana gelir. Beş yaşın üzerindeki çocuklarda genellikle şüpheli, adolesanlarda kostik alım genellikle (özellikle kızlarda) kasıtlıdır. Bu vakalarda daha yüksek miktarda ve daha potent koroziv ve kostik maddelerin kullanılma eğilimi mevcuttur. İçilen sıvının pH değeri 2'nin altında veya 12'nin üzerinde ise özofagusda hasar yapma riski çok yüksektir (1-3).

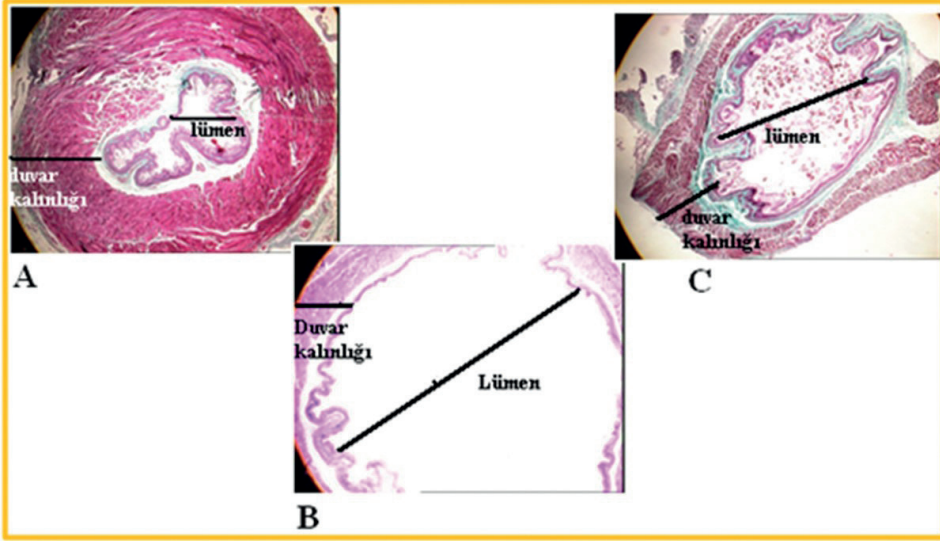
Alkali, hidroksil (OH⁻) iyonlarının hidrojen iyonlarını (H⁺) aştığı bir akıcı solüsyon meydana getiren biyolojik sistemin içerisinde yeralan bir maddedir. Alkalilere (sodyum hidroksit (NaOH), potasyum hidroksit (KOH)) örnek lavabo açıcıları, çamaşır suyu, tuvalet temizleyicileri ve deterjanlardır. Alkaliler

¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD. E-posta: zafertk@yahoo.com, zafert@gazi.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-3464-9628

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD. E-posta: kamez@yahoo.com, kaans@gazi.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-3914-7128

³ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD. E-posta: karabulut@yahoo.com, ramazank@gazi.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-9624-3258

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD. E-posta: alparslankapisiz@gazi.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-4803-8900

Resim 4: A. Korozif özofagus yanığı sonrası daralmış lümen ve kalınlaşmış özofagus duvarı transvers kesiti (Yanık). B. Normal rata ait bir deney sonu distal özofagus transvers kesiti. C. Tedavi grubuna ait normal özofagus duvar ve lümen transvers kesiti. C'deki submukozal alanlar Masson trikrom boyama ile submukozal kollejen birikimini göstermektedir. $SI=d/lüm$ (A ciddi stenoz, B normal, C normale yakın)

Kaynaklar

1. Seref K, Sonmez K, Gulburun MA, Ekinci O, Oge CB, Gulbahar O, Arslan B, Dagli H, Karabulut R, Turkyilmaz Z. Protective Effects of Contractubex® on Stricture Formation after Experimental Corrosive Esophageal Burns in Rats. Arch Med Res. 2020;51(7):664-669.
2. Ozbayoglu A, Sonmez K, Karabulut R, Turkyilmaz Z, Poyraz A, Gulbahar O, Basaklar AC. Effect of polaprezinc on experimental corrosive esophageal burns in rats. Dis Esophagus. 2017;30(11):1-6.
3. Kapisiz A, Karabulut R, Sonmez K, Turkyilmaz Z, Poyraz A, Gulbahar O, Onal B, Ozbayoglu A, Basaklar AC. Effect of stent placement, balloon or cutting balloon dilatation on stricture formation after caustic esophageal burn in rats. Eur J Pediatr Surg. 2011;21(4):258-62.
4. Turkyilmaz Z, Sönmez K, Karabulut R, Gülbahar O, Poyraz A, Sancak B, Başaklar AC. Mitomycin C decreases the rate of stricture formation in caustic esophageal burns in rats. Surgery. 2009;145(2):219-25.
5. Turkyilmaz Z, Sönmez K, Demirtola A, Karabulut R, Poyraz A, Gülen S, Dinçer S, Başaklar AC, Kale N. Mitomycin C prevents strictures in caustic esophageal burns in rats. J Surg Res. 2005;123(2):182-7.